

Objekt PRO SILVA

Génová základňa Ortov

LS Porúbka, OZ Sobrance

Vyhotovil : Miroslav Macik, OLH

Schválil: Ing. Martin Král', vedúci lesníckej výroby

Sobrance, október 2006

Zápisník PRO SILVA

1. Regionálne zaradenie

1.1 Lokalizácia a geografická situácia

Krajina: **Slovenská republika**

Užívateľ (OZ): **OZ Sobrance**

LHC (LUC): **Sobrance**

Názov: **Ortov**

Výmera: **68,07 ha**

Lesná oblasť: **04 A**

Zemepisné súradnice: **48° 44' s. z. š.
22° 12' v.z.d.**

Rozpätie nadmorskej výšky:
100 – 105 m. n. m.

Prevládajúca expozícia: **rovina**

Priemerný sklon: **0 %**

1.2 Klíma, geologické podložie, pôda

Klimatická oblasť:

teplá, okrsok mierne suchý

Geologické podložie:

spraš

Prevládajúce pôdy:

Sprašové hliny

Priem. ročné zrážky: **600 mm**

Priem. roč. teplota: **9,1 °C**

2. Prírodná a ekonomická situácia

Skupina lesných typov: **124, 125**

Prírode blízke hospodárenie od r. --

Drevinové zloženie (odhadom v % podľa jednotlivých drevín):

listnaté: **DL 79, JP 10, LP 5, ostatné 6**

Zaradenie do vekových tried (odhadom):
I. - **10 %**, II. - **5 %**, III. - **10 %**,
IV. - **0 %**, V. - **5 %**, VI+ - **70 %**

ihličnaté:

Podiel etážových porastov (odhadom):

0 %

Zásoba 13145 m³

Produkcia: Plánovaný etáž ročný

4,5 m³/ha

Priem. zásoba (odhad z LHP):

250 - 450 m³/ha

z toho: úžitková hmota **90 %**, palivo **10 %**

Podiel hrubiny od $d_{1,3}$ 30 cm: **65 %**

Plánovaná obnova celkom (z LHP):

9,51 ha

Podiel hrubiny pri $d_{1,3}$ 14-30 cm: **25 %**

z toho prir. obnova **0 %**, umelá obnova **100 %**

Podiel tenčiny do $d_{1,3}$ 14 cm: **10 %**

z toho na voľ. pl. **0 %**, pod clonou por. **0 %**

3. Kritériá prírody primeranej pestovateľskej techniky	celkom prevládajúce >75 %	veľmi časté 50-75 %	častočne prevládajúce 25-50 %	zriedkavé <25 %
Pestovanie porastovej zásoby, prednosť výchovy porastu pred obnovou				+
Výberkové hospodárstvo, forma stromová				+
Ťažba podľa cieľových hrúbok jednotlivých stromov alebo skupín				+
Holorubný hospodársky spôsob	+			
Prirodzená obnova				+
Umelá obnova na voľnej ploche alebo pod clonou porastu	+			
Vertikálna štruktúra porastu, vertikálne členenie na malých plochách				+
Horizontálna štruktúra porastu (medzery, skupiny ap.)			+	
Porasty prispôbené ako biotopy pre zver		+		
Ochrana lesa bez nasadenia chemikálií			+	
Poznámky				
4. Kritériá drevinového zloženia				
Autochtónne dreviny, pôvodné na stanovišti		+		
Nepôvodné, ale stanovištne prispôbené dreviny				+
Zmiešané lesy, možnosti tvorby zmiešaných lesov				+
Zriedkavé dreviny (bh, mk, bx, cs ap.)				+
Prirodzene sprievodné dreviny pri výstavbe lesa (jb, br, os, vr)				+
Poznámky	Génová základňa pre DL			
5. Kritériá zabezpečenia Biodiverzity				
Staré a mŕtve drevo stojace a ležiace			+	
Biodiverzita flóry – prízemnej vegetácie		+		
Biodiverzita fauny, hlavne prítomnosť avifauny (vtákov)		+		
Spontánne dynamické vývojové procesy (sukcesie s br, bo ap.)			+	
Historické pestovateľské formy (napr. nízke lesy) s ohľadom na biodiverzitu				+
Poznámky	Relatívne odolný voči imisiám			

Pozn. Na zatriedenie do príslušného stĺpca použite znamienko +

Zámer na vytvorenie objektu PRO SILVA:

Objekt sa nachádza na mieste Génovej základne vytvorenej pre drevinu dub letný na výmere cca 78 ha. Poslaním GZ a teda aj objektu PRO SILVA je zachovanie genofondu duba letného v oblasti Východoslovenskej nížiny, ktorý sa vyznačuje vysokou vitalitou ako aj dobrou kvalitou drevnej hmoty. Rajón GZ tvorí komplex porastov č.653 až 666 (s výnimkou 661) na LHC Sobrance. Lesné porasty tvoria samostatný komplex v blízkosti osady Ortov, LO Pavlovce, v nadmorskej výške 102 m. n. m. Objekt je ohraničený poľnohospodárskymi pozemkami, resp. hranicami s JPRL 661, na juhu tvorí hranicu miestna komunikácia oddeľujúca zastavané pozemky spomínanej osady a lesné pozemky. Komplex porastov je sprístupnený rozdeľovacími priesekami, stredom GZ prechádza štátna cesta Michalovce – Veľké Kapušany.

Popis navrhovaných opatrení z platného LHP a doterajšej praxe:

Obnovné ťažby

V súčasnosti je pre GZ platný LHP na roky 2000 – 2009. Predchádzajúci plán predpisoval obnovu duba maloplošným holorubom, podobne ako terajší plán.

Vo vekovej štruktúre majú prevahu rubne zrelé porasty, ktoré sú sčasti rozpracované holorubným hospodárskym spôsobom. V záujme zvýšenia podielu prirodzenej obnovy je potrebné prejsť k jemnejším spôsobom hospodárenia - skupinovitej obnove v rámci podrastového hospodárskeho spôsobu.

Predpísané maloplošné holoruby na 2 výšky porastu boli vykonané začiatkom platnosti decénia. Ostáva už len dorúbať 2 východiská v dvoch porastoch.

Intenzita zásahu predstavovala približne 50 %

Ťažbové postupy: ťažba – JMP, približovanie – LKT 100%, sklon terénu – 0%.

Výchovné ťažby

V rámci GZ sa nachádza jeden prebierkový porast 654 A00, kde bola vykonaná výchovná ťažba do 50 rokov. Intenzita zásahu bola ca 10 %. Zásah sa vykonal v úrovni. Porast nie je rozčlenený linkami.

Obnova lesa

LHP na roky 2000 – 2009 predpisovalo obnovu lesa na ploche 9,51 ha ato všetko umelým zalesnením. Prirodzené zmladenie vzhľadom na dosiaľ preferovaný spôsob obnovy nedosahuje výrazný podiel.

Starostlivosť o mladé lesné porasty

Najnáročnejšia je starostlivosť o vzniknuté kultúry. Ochrana vyžínaním sa prevádza 2x ročne a to celoplošne. Takisto každoročne je treba aplikovať plecí rub na celej ploche. Odstraňuje sa veľmi agresívny agát, báz a svíb, menej čerňoch. .

Ochrana proti zveri sa prevádza to individuálne (Cervacol), ale vzhľadom na malú denzitu zveri nie je taká nutná.

Výchova prečistkami

Predpis prerezávok: 1x až 2x za decénium podľa stavu porastu.

Spôsob vykonania: listnaté – predrastlíky, nekvalitné, úroveň, jemnejšie zásahy

Osobitne sa odstraňujú agáty, ktoré svojou vitalitou rastu prebehli duba a tým získali prevažné zastúpenie v úrovni.

Zmena prístupu k obhospodarovaniu objektu PRO SILVA

Obnovné ťažby

Spôsob vykonania – prechod od maloplošného holorubu k maloplošnému clonnému rubu.

Intezita zásahu: v prvom rade je potrebné odstrániť krovitú vegetáciu (báza, svíb, lieska) a podurovňové jedince javora poľného a čremchy. Tento zásah má viacmenej pestovný charakter. To by sa malo vykonať pred semenným rokom ale najlepšie v semennom roku, kedy je evidentná úroda žaluďa. Semenný rub by možno nebolo potrebné realizovať vhladom na nízke zakmenenie (0,7) a miestami až veľké presvetlenie.

Po dosiahnutí náletu sa vykoná presvetľovací rub, ktorým by sa odstránili nekvalitné jedince duba. Je treba však počítať s pomiestnou prípravou pôdy.

Ťažbové postupy: čo sa týka technologickej prípravy pracoviska porasty sú neročlenené. Ale, sú od seba oddelené rozdeľovacími prieseckmi širokými 4m. LHP predpisuje rozčlenenie a prerúbanie hraníc, ktoré doposiaľ nebolo vykonané.

Ťažba sa vykoná smerovou stínkou smerom k približovacím linkám. Surové kmene je možné krátiť z dôvodu menšieho poškodenia ostávajúcich stromov. Poškodené stromy je potrebné následne ošetriť PELACOLOM. Približovanie sa prevádza LKT.

Výchovné ťažby

Intenzita zásahu: Zvýšenie % ťažby aspoň na 15% zo zásoby porastu

Spôsob vykonania: úrovňové zásahy, na zabezpečenie nezávislého rastu stromov – kvalita korún, výchova zameraná na úpravu drevinového zloženia (odstránenie úrovňových jedincov agáta), stabilitu porastov, kvalitu produkcie.

Rozčleňovanie: 20 – 30m linkami s uplatnením smerovej stínky

Obnova lesa

V GZ navrhujeme obnovu realizovať hlavne prirodzenou obnovou aplikáciou clonného rubu. Vzhľadom na stanovištné pomery bude potrebné vykonať pomiestnú prípravu pôdy.

Cielom bude dosiahnuť prirodzenú obnovu duba letného aspoň na 50 – 70 % plochy. Prirodzenú obnovu je možné brať do úvahy aj pri hrabe a javori poľnom. Zvyšok je potrebné umelo dosadiť a to dubom podľa potreby, javorom mliečnym a jaseňom, to bude záležať od predpisu nového LHP. Pre dosiahnutie zmladenia je bude citlivo pracovať so uvoľňovaním korún aby neprevládla nežiadúca vegetácia (svíb, báza, agát).

Starostlivosť o mladé lesné porasty

V tejto fáze bude potrebné vykonávať spolupôsobenie pri prirodzenej obnove, doplňovanie nárastov sadenicami požadovanej dreviny.

DB, JS JM bude potrebné chrániť individuálne proti Zveri. Veľký doraz je treba zamerať na vyžínanie buriny a to 2 x ročne. Plecie ruby zamerať na odstraňovanie agresívnych drevín (agát, báza, svíb).

Výchova prečistkami

V listnatých porastoch – prvým zásahom zabezpečiť odstránenie predastrlíkov a nekvalitných jedincov, jemne zasiahnuť aj v podúrovni, ďalšie zásahy v úrovni. Čistka by mala byť vhodnej intenzity s úpravou skladby a rozmiestnenia drevín s dôrazom na podporu požadovanej dreviny.

Demonštračné objekty:

Rozpracované porasty

Porast 657 10

Charakteristika (LHP 2000-2009)

1. etáž: Výmera 2,46 ha, vek 110 r. zakmen. 06, zast. drevín db 100 celková zásoba 504 m³, zásoba na ha: 205 m³, .

Predpis predchádzajúceho LHP (2000-2009): Predčasná obnova, MH na striedavých pásoch širokých na 2 výšky porastu, 2 zásahy v decéniu

Vykonané: ťažba 414 m³, plocha 1,80 ha

Navr zmeny predpisu LHP: na zostávajúcom obnovnom prvku sa plánuje pokračovať clonným rubom. Vzhľadom na zakmenenie a dostatok bočného svetla nebude potrebné porast presvetľovať, ale v čase očakávanej úrody odstrániť krovitú etáž a vykonať pomiestnu prípravu pôdy.

Taxačná charakteristika porastu 657 10

drevina	výška v m	d1,3 v cm	objem v m ³	bonita
DB	24	58	2,78	22

Porast 66010

Charakteristika (LHP 2000-2009)

1. etáž: Výmera 1,48 ha, vek 100 r. zakmen. 07, zast. drevín db 100 celková zásoba 426 m³, zásoba na ha: 288 m³, . .

Predpis predchádzajúceho LHP (2000-2009): maloplošný holorub na striedavých pásoch širokých na 2 výšky porastu, 2 zásahy v decéniu.

Vykonané: ťažba 173 m³, plocha 0,70 ha

Návrh zmeny predpisu LHP): podobne ako v predchádzajúcom poraste zmena z MH na MCR. Východisko obnovy má dostatok bočného svetla z oboch strán, poprípade je možné vykonať semenný rub, odstrániť kroviny a vykonať pomeštnú prípravu pôdy.

Taxačná charakteristika porastu 660 10

drevina	výška v m	d1,3 v cm	objem v m ³	bonita
DB	27	58	3,07	26

Nerozpracované porasty

Porast 655 00

Charakteristika (LHP 2000-2009)

1. etáž: Výmera 4,75 ha, vek 100 r. zakmen. 0,7, zast. drevín db 100 celková zásoba 1283 m³, zásoba na ha: 270 m³, .

Predpis predchádzajúceho LHP (2000-2009): rozčlenenie a prerúbanie hraníc 10 m³

Vykonané: zatiaľ nevykonané

Navrhovaný predpis LHP (2010-2018): porast je o 10 rokov mladší ako okolité porasty. Vo vnútornej výstavbe nie sú zatiaľ väčšie medzery, kde by mohlo dôjsť k zaburineniu, preto môže byť tento dielec ponechaný v budúcom decéniu aj bez zásahu. V prípade ak by bolo nutné začať s obnovou, bude sa požadovať rozpracovanie MCR alebo SCR.

Taxačná charakteristika porastu 655 00

drevina	výška v m	d1,3 v cm	objem v m ³	bonita
DB	24	46	1,69	22

Porast 658 00

Charakteristika (LHP 200 -2009)

1. etáž: Výmera 5,04 ha, vek 110 r. zakmen. 07, zast. drevín DB 100 celková zásoba 1205 m³, zásoba na ha: 239 m³,

Porast je uznaný pre zber semena v kategórii B.

Predpis platného LHP (2000-2009): Hmota z prerúbania cesty 10 m³

Vykonané: zatiaľ nebolo vykonané

Navrhovaný nový predpis LHP (2010 - 2018):

Maloplošný clonný rub na striedavých pásoch na 1 resp. 2 výšky porastu, 2 zásahy v decéniu,

Komentár: Porast je rovnomerne zakmenený, nenachádzajú sa ňom medzery. MCR vykonať za účelom dosiahnutia rovnomerného zakmenenia aspoň na polovici plochy porastu. Očakáva sa aj zvýšený objemový prírastok stredne hrubých jedincov.

Taxačná charakteristika porastu 658 00

drevina	výška v m	d1,3 v cm	objem v m ³	bonita
DB	24	46	1,69	22

Porast 662 00

Charakteristika(LHP 2000-2009)

1. etáž: Výmera 5,36 ha, vek 110 r. zakmen. 07, zast. drevín B 10, celková zásoba 1281 m³, zásoba na ha: 239 m³,.

Porast je uznaný pre zber semena v kategórii B.

Platný predpis LHP: hmota z prerúbania cesty 10 m³.

Navrhovaný predpis LHP (2010-2018):

Maloplošný clonný rub na 2 výšky porastu resp. skupinovitý clonný rub, obnovná doba 20 rokov.

*Komentár:*V dôsledku blízkosti asfaltovej komunikácie a chýbajúcej závery na rozdeľovacom prieseku, bolo v poraste nelegálne ne vyťažených kvalitných dubov. Na takto vzniknutých medzerách sa pomiestne objavuje prirodzené zmladenie duba, ale aj javora poľného a hraba, je však potláčané burinnou vegetáciou. Vo vzniknutých skupinách bude potrebné vykonať pomiestnú prípravu pôdy a dosiahnutí náletu pokračovať v odcláňaní skupín.

Taxačná charakteristika porastu 662 00

drevina	výška v m	d1,3 v cm	objem v m ³	bonita
DB	24	50	2,02	22

Porast 663 00

Charakteristika (LHP 2000-2009)

1. etáž: Výmera 5,34 ha, vek 110 r. zakmen. 07, zast. drevín db 10

Celková zásoba na ploche etáže: 1477 m³/ha, zásoba na ha: 288 m³,.

Predpis platného LHP (2000-2009): hmota z prerúbania cesty 10 m³

Vykonané: zatiaľ nevykonané

Navrhovaný predpis LHP (2210 – 2018): skupinovitý clonný rub v pravidelných tvaroch , veľkosť skupiny cca 10 árov,

Komentár: Situácia je podobná ako v poraste 662 00. Poraste sa nachádzajú viaceré kvalitne jedince s rovným kmeňom , ktoré dosahujú dimenzie cca 50 cm. Na niektorých miestach je znížené zakmenenie, v dosledku nelegálneho výrubu. Na takto vzniknutých kotlíkoch sa pomiestne objavuje prirodzené zmladenie duba, je však potláčané burinnou vegetáciou.

Taxačná charakteristika porastu 663 00

drevina	výška v m	d1,3 v cm	objem v m ³	bonita
DB	24	45	1,61	22

Porast 664 00

Charakteristika (LHP 2000-2009)

1. etáž: Výmera 5,13 ha, vek 110 r. zakmen. 0,7, zast. drevín db 100
Celková zásoba na ploche etáže: 1477 m³/ha, zásoba na ha: 288 m³
Porast uznaný pre zber semena v kategórii B.

Predpis platného LHP (2000-2009): hmota z prerúbania cesty 10 m³

Vykonané: zatiaľ nevykonané

Navrhovaný predpis LHP (2010 – 2018): maloplošný clonný rub na 1 resp. 2 výšky porastu

Komentár : Situácia je podobná ako v poraste 658 00. V strednej úrovni sa nachádza niekoľko jedincov hraba, ktorý by bolo dobre ponechať, taktiež za účelom prirodzeného zmladenia v tých miestach , kde to nebude možné s dubom.

Taxačná charakteristika porastu 664 00

drevina	výška v m	d1,3 v cm	objem v m ³	bonita
DB	28	46	1,93	26

Porast 665 00

Charakteristika (LHP 2000-2009)

1. etáž: Výmera 4,90 ha, vek 110 r. zakmen. 0,7, zast. drevín db 100
Celková zásoba na ploche etáže: 1294 m³/ha, zásoba na ha: 264 m³
Porast uznaný pre zber semena v kategórii B.

Predpis platného LHP (2000-2009): hmota z prerúbania cesty 10 m³

Vykonané: zatiaľ nevykonané

Navrhovaný predpis LHP (2010 – 2018): maloplošný clonný rub na 1 resp. 2 výšky porastu

Komentár: porast má podobný charakter ako ostatné porasty, kde je navrhovaný MCR. Kmene sú pomerne kvalitné a skoro všetky dosahujú rubné dimenzie, naopak chýbajú stredne hrubé dimenzie, kde by sa dal očakávať prírastok. Pri realizácii obnovy bude potrebné vyberať aj hlavne stromy väčších hrúbok, u ktorých sa už nepredpokladá prírastok.

Taxačná charakteristika porastu 665 00

drevina	výška v m	d1,3 v cm	objem v m ³	bonita
DB	28	46	1,93	26

Porast 666 00

Charakteristika (LHP 2000-2009)

1. etáž: Výmera 8,14 ha, vek 110 r. zakmen. 0,7, zast. drevín db 100

Celková zásoba na ploche oboch etáže: 2149 m³/ha, zásoba na ha: 264 m³

Porast uznaný pre zber semena v kategórii B.

Predpis platného LHP (2000-2009): hmota z prerúbania cesty 10 m³

Vykonané: zatiaľ nevykonané

Navrhovaný predpis LHP (2010 – 2018): skupinovitý clonný na1 resp. 2 výšky porastu rub v pravidelných tvaroch, veľkosť skupín max. do 20 árov.

Komentár: Situácia je podobná ako v poraste 662 00. Poraste sa nachádzajú viaceré kvalitne jedince s rovným kmeňom , ktoré dosahujú dimenzie cca 50 cm. Na niektorých miestach je znížené zakmenenie, v dôsledku nelegálneho výrubu. Na takto vzniknutých kotlíkoch sa pomiestne objavuje prirodzené zmladenie duba, je však potláčané burinnou vegetáciou.

Taxačná charakteristika porastu 666 00

drevina	výška v m	d1,3 v cm	objem v m ³	bonita
DB	26	46	1,81	24

